

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Via Lactea Sive Institutiones Iuris Canonici

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Tit. IV. De Jure Personarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94613](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94613)

certo Auctore; ut notant DD. ab eodem Fagnano num. 43. citati; qui num. 44. subdit, eundem Gratianum dixisse, cum ipse postea viderit additionem illorum capitulorum operi suo, *Palea est, non est de grano meo.* Tertio plures leges Civiles, & Canones antiqui inserti sunt, per errorem ab eodem Gratiano in suo Volumine Decreti, quæ in originalibus libris Juris Civilis, vel Canonici non reperiuntur; ut notat Emin. Card. Bellarminus de *Script. Eccles. dist. verb. Gratian.* Ideo nisi prædicta Jura Civilia, & Canones Sacri reperiuntur in fonte apud eorum Auctorem, vim Legis habere non possunt. Cætera Capitula totius Decreti, quæ vera sunt, vim legis obtinent, potissimum post expurgationem ejusdem Voluminis Gratiani factam de mandato Gregorii Papæ XIII. qui illud approbavit, & voluit esse partem Juris Canonici, ut legitur in principio ejusdem Decreti; & notat Fagnan. in d. cap. Canonum num. 46. de *Constitut.* Hæc de primo Volumine.

Quod ad sequentia quinque Volumina, in quibus continentur Decretales Gregorii IX. Liber sextus Bonifacii Octavi, Clementinæ, & Extravagantes Joannis XXII. nec non Bullaria Romana, in quibus habentur Pontificiæ Constitutiones, firmiter est tenendum, ea omnia esse Scrinia Sacrosancta, in quibus reconditi sunt thesauri Juris Canonici; omnes enim Canones, decreta, Mandata, & Constitutiones eorundem Quinque Voluminum habent vim Legis, & ab omnibus sunt servanda, cap. Canonum, de *Constitut.* & qui eas non servant, blasphemare dicuntur Spiritum Sanctum, cap. Violatores 25. quæst. 1. Et ideo Papæ Decreta servanda sunt, ita ac si à Sancto Petro essent facta, cap. Sic omnes, cap. Si Romanorum, cap. Nulli fas sit. Dist. 19. & cap. Si Decreta, dist. 20. & ita communiter docent omnes Theologi, ac Canonistæ, quos longa serie allegat Fagnan. in dict. cap. Canonum Statuta, à num. 6. & seq. de *Constitut.*

Septimum Juris Canonici Volumen, quod formari diximus à quinque Tomis Conciliorum Generalium, habet & ipsum vim Legis: & dicitur tantam habere auctoritatem, quam quatuor Evangelia, cap. Sicut Sancti Evangelii, dist. 15. quare quæ in eis sunt decreta, & definita sunt ab omnibus observanda, cap. A Sanctis 25. quæst. 1. Eminentiss. Cardin. de Lauræa in *Epitome Canonum. Verb. Conciliorum Generalium Sanctitas, & auctoritas ad definiendum, ob obligandum, pag. 190.*

De octavo ejusdem Juris Canonici Volumine, quod Tridentinum Concilium esse possumus, nefas esset dubitare, An omnia, & singula ejus Decreta, & Statuta vim legis habeant? tum quia idem Concilium in cap. 2. sess. 25. de *Refor.* mandat, & præcipit, ea ab omnibus servari; tum etiam quia Pius Papa Quartus in Bulla confirmatoria ejusdem Concilii, & in ejus fine impressa, jubet, & mandat omnibus, & singulis Episcopis in virtute Sanctæ obedientiæ, ut eadem Decreta, & Statuta in judicio, & extra judicium observent, & à subditis quisque suis inviolabiliter faciant observari.

Idem de Nono Volumine, scilicet de Declarationibus, & Decretis SS. Congregationum Eminentiss. S. R. E. Cardinalium, ut supra ex

Barbosa dictum est, & ego ostendi in meis Decisionibus de *Sacram. Ord. decis. 15. num. 31.* & latius in meis *Discordiis Forensibus de Jurisdic. Disc. 2. num. 22.* ubi DD.

TIT. IV.

De Jure Personarum.

Dictum est supra Jus Canonicum esse institutum pro recto regimine Personarum, Rerum, ac Judiciorum, quæ in foro Ecclesiastico habentur, nec non pro punitione delictorum; idcirco agendum est de Personis, & videntur.

1. Qua sit præcipua Personarum divisio?

2. Qua Clericorum distinctio?

Quod ad Primum. Christianorum, (de quibus semper intelligimus, cum de his, qui foris sunt, nihil ad nos, cap. Multi. 2. quæst. 1.) duæ sunt species. Alii appellantur Laici, & sunt illi, qui civili societate conjuncti, ad humani generis propagationem ordinati videntur; & his licet temporalia possidere, Uxorem ducere, controversias sæculares judicare. Alii verò Clerici existunt; & hi sunt Divinis officiis dedicati, atque addicti; ab omni sæculari negotio separati, ne à Divinis distrahantur, cap. Duo 12. quæst. 1. & de utrisque agit Glossa hic in *Verb. Populares.*

Quod ad Secundum. Clerici in tres classes distinguuntur: alii enim sunt Sacerdotes; alii in Sacris ordinibus constituti; & alii nec Sacerdotes, nec in Sacris, sed in minoribus ordinibus existunt. Sacerdotes sunt Presbyteri, qui in Sacris Altissimo deserviunt; Eucharistiam conficiunt; & Sacramenta populo fidei ministrant. In sacris sunt Diaconi, & Subdiaconi: illi sunt immediati Ministri Sacerdotum, cap. Diaconus. 98. dist. Isti Diaconis subsunt; ac Sacerdotibus mediante Diacono deserviunt. Qui autem nec Sacerdotes, nec in Sacris sunt, obtinent minores Ordines, nempe Acolythatum, Exorcistatum, Lectoratum, & Ostiariatum: Acolythorum officium est, lumina pro Sacris peragendis accendere. Exorcistarum manus super Ænergumenis, seu lunaticis, vel à Dæmonibus obsessis imponere. Lectorum lectiones Breviarii in Ecclesia recitare; & Ostiariorum ostia Templi claudere, ac aperire, Infideles, ac Excommunicatos ejicere, cap. Proletis. 25. dist. cap. Exorcista, cap. Ostiarius, cap. Lector, cap. Acolythus. 22. dist.

TIT. V.

De Episcopis, ac Summo Pontifice.

Quoniam illorum, qui sunt in Sacerdotio, alii in altiori gradu, alii verò in inferiori consistunt; prius agendum est de his, qui altiorum gradum possident; deinde de his, qui inferiores sunt, verba faciemus. Igitur in præsentem videbimus:

1. Quis Summus Pontifex dicatur?

2. Quis Episcopus?

3. Quot sint Episcoporum ordines?

4. Qua sit horum omnium auctoritas?

Quod ad Primum. In lata significatione ille est Pontifex, qui alicui populo præficatur, Civitati, ac Diocesi pro religione conservanda, & animabus ad æternam felicitatem dirigendis;